

AVIZ
referitor la proiectul Legii protejării
monumentelor istorice

Analizând proiectul **Legii protejării monumentelor istorice**, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr.77 din 11.05.1999,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a din Legea nr.73/1993 și art.48(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil proiectul de lege, cu următoarele observații și propuneri :

I. Observații generale

1. Proiectul legii are ca obiect de reglementare regimul juridic general al monumentelor istorice, stabilirea responsabilităților proprietarilor de monumente istorice, ale autorităților administrației publice și instituțiilor publice specializate, inclusiv sancțiunile aplicabile pentru nerespectarea prevederilor legii.

Rațiunea inițierii unei asemenea reglementări complexe este dictată, în principal, de următoarele considerente:

a) cadrul legislativ în vigoare (reprezentat în principal, de Ordonanța Guvernului nr.27/1992 și Ordonanța Guvernului nr.68/1994) nu conține reglementări în domeniul măsurilor economico-financiare destinate **conservării, restaurării și punerii în valoare** a monumentelor istorice, precum și în sfera sistemului sancționator propriu acestei materii;

b) existența unei reglementări unitare în materie este impusă și de necesitatea corelării, atât cu actele normative interne, conexe acestei materii (de exemplu: Legea nr.18/1991 privind fondul funciar, Legea nr.50/1991 privind autorizarea executării construcțiilor și unele măsuri pentru realizarea locuințelor etc.), cât și în cadrul politicii mai largi de armonizare cu reglementările comunitare de profil.

2. La art.4 alin.(4), recomandăm circumstanțierea textului, în sensul că dreptul de preemțiune al statului sau al autorităților administrației publice locale se exercită **exclusiv** în materia contractului de vânzare-cumpărare, și privește doar bunurile proprietate privată sau aparținând domeniului privat al statului, întrucât doar acestea pot fi înstrăinate.

3. La art.5 alin.(2), sugerăm să se reanalizeze dacă nu ar fi cazul să se precizeze că obligațiile respective revin autorităților administrației publice locale numai dacă monumentul istoric în cauză este de interes public local (potrivit art.8 alin.3), nu și atunci când este de interes public național, situație în care obligațiile ar trebui să revină autorităților centrale de profil.

4. La art.16 alin.(4), în conformitate cu prevederile art.48 din Constituție, este necesar să se prevadă și posibilitatea persoanei nemulțumită de modul în care i s-a rezolvat contestația de a se adresa **instanței de contencios administrativ împotriva ordinului ministrului culturii**.

De asemenea, și la art.21 considerăm că este necesar să se reglementeze, într-un alineat distinct, dreptul celui interesat de a ataca, în condițiile Legii nr.29/1990, actul administrativ prin care s-a dispus declararea unui imobil monument istoric.

5. La art.34 alin.(4), este necesar să se precizeze cine îi propune pe cei 31 membri ai Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice.

6. La art.38, printre atribuțiile comisiei, propunem să se prevadă și avizarea textului înscris pe plăcile comemorative plasate pe monumentele istorice, iar într-un alineat final distinct, să se precizeze actul juridic pe care îl adoptă comisia în exercitarea atribuțiilor proprii.

7. La art.42, propunem să se renunțe la alin.(4), deoarece el contravine principiilor descentralizării și autonomiei locale, mai ales în cazul bunurilor incluse în categoria B de monumente istorice.

8. La art.43 alin.(4), care prevede că prin hotărâre a Guvernului se stabilesc situațiile și proporțiile în care autoritatea administrației publice

locale participă la cofinanțarea lucrărilor de protejare a monumentelor istorice, textul nu este în concordanță cu principiul autonomiei locale.

9. La art.54 alin.(3) lit.b), propunem eliminarea expresiei "și local", din finalul textului, deoarece, potrivit alin.(1), fondurile pentru protejarea monumentelor istorice aflate în proprietatea unităților administrativ teritoriale sunt prevăzute în bugetele proprii, neavând legătură cu bugetul Ministerului Culturii, la care se referă alin.(3).

II. Observații de redactare și de tehnică legislativă

1. Potrivit normelor de tehnică legislativă, este necesar ca după titlul proiectului de lege să se includă următoarea formulă introductivă:

"Parlamentul României adoptă prezenta lege:".

2. La art.10 alin.(2) considerăm că determinativul "durabilă", ar trebui eliminat din text, întrucât orice act normativ trebuie să se caracterizeze printr-un limbaj prescriptiv, lipsit de elemente apreciative. Aceeași observație o formulăm și în legătură cu art.35 alin.(1):

3. La art.10 alin.(5) propunem completarea textului în cauză, prin inserarea în final a determinativului "achizitivă".

4. La art.13 alin.(3) semnalăm că textul, în varianta propusă, are o formulare eliptică, motiv pentru care recomandăm adăugarea, după cuvântul "modificările", a participiului "aduse".

5. La art.14 alin.(1), propunem înlocuirea noțiunii de "instituții" cu cea de "servicii publice descentralizate", întrucât aceasta este, potrivit art.122(2) din Constituție, natura juridică a inspectoratelor pentru cultură județene și al municipiului București.

La lit.b), pentru o exprimare gramaticală corectă, propunem înlocuirea expresiei "pe teritoriul administrativ al căroră ...", prin expresia "pe al căror teritoriu administrativ ...", iar la lit.c), înlocuirea expresiei "pe teritoriul administrativ al căruia", prin expresia "pe al cărui teritoriu administrativ ...".

6. La art.23 alin.(5) propunem a se renunța la formula de final "în condițiile prevederilor Art.18 din prezenta lege", ca fiind superfluă. Observația învedereată este valabilă și la art.32 alin.(3) lit.e), cu referire la sintagma "(...) așa cum sunt ele stabilite prin Hotărârea de Guvern care stabilește organizarea și funcționarea Eforiei Monumentelor Istorice".

7. La art.29 alin.(1), propunem eliminarea expresiei "științifice ale", nefiind necesară.

8. La art.32 alin.(3) lit.b), propunem eliminarea expresiei "prin acordarea de credite", deoarece gestionarea nu se reduce numai la această activitate.

9. La art.33 alin.(1), propunem înlocuirea expresiei "conservatori ai" prin expresia "personal specializat în operațiuni de conservare a", pe care o considerăm mai potrivită.

10. La art.34 alin.(7), propunem să se înlocuiască cuvântul "Funcționarea", prin expresia "Secretariatul tehnic al ...".

11. La art.36 alin.(2), propunem înlocuirea sintagmei "(...) are la data alegerii sale un mandat de 5 ani (...)" cu expresia "(...) pentru un mandat de 5 ani (...)".

12. La art.37 alin.(3), recomandăm a se renunța la cuvintele "în funcție", ca fiind superflue.

13. La art.50 partea introductivă, propunem eliminarea expresiei "în completarea celor prevăzute la Art.49", precum și a expresiei "în permanență", prevăzută la lit.a), întrucât nu sunt necesare.

Propunerea este valabilă și pentru art.52, partea introductivă și lit.b).

14. La art.55 alin.(2), propunem înlocuirea expresiei "Cuantumul" prin aceea de "Valoarea", pe care o considerăm mai potrivită.

15. La art.55 alin.(4), propunem înlocuirea cuvântului "prelevează", prin acela de "percepe", care este specific domeniului.

16. La art.55 alin.(5), acordul predicatului cu subiectul multiplu trebuie făcut la numărul plural ("se stabilesc").

În același context, propunem înlocuirea sintagmei "... și publicate în Monitorul Oficial al României" (care nici nu trebuia reținută) cu expresia "... și aprobată prin hotărâre de Guvern".

17. Având în vedere că în cuprinsul titlului VI sunt reglementate nu doar contravenții ci și infracțiuni, denumirea acestuia nu este corespunzătoare. Propunem de aceea ca titlul VI să fie denumit în mod sintetic, "SANCTIUNI".

18. La art.57, pentru un spor de rigoare normativă și pentru asigurarea uniformității terminologiei în legislație cu privire la dispozițiile de aceeași natură, propunem reformularea textului, astfel:

"Art.57. - Încălcarea dispozițiilor prezentei legi atrage, după caz, răspunderea civilă, administrativă, materială, disciplinară, contravențională sau penală".

19. La art.58 alin.(2), propunem eliminarea textului, deoarece este suplinat de prevederile art.57 (reformulat potrivit propunerii de mai sus), care obligă și în acest sens.

20. La art.59 alin.(1) lit.e) și f), propunem eliminarea expresiei "din prezenta lege", precum și a sintagmei "menționate la alineatul respectiv" (de la lit.f), întrucât nu sunt necesare.

La **alin.(2)** al aceluiași articol, propunem înlocuirea expresiei "milioane de lei", cu aceea de "milioane lei".

Propunem, de asemenea, eliminarea alin.(3) și (4), deoarece dispozițiile primului - într-o redactare pertinentă - sunt cuprinse în Legea nr.32/1968, iar cel de al doilea nu este necesar.

21. La art.60, propunem eliminarea textului alin.(3), întrucât dispoziția respectivă este cuprinsă în Legea nr.32/1968, iar prevederile alin.(4) să se constituie într-un articol distinct în următoarea formulare:

"Art.61. - Contravențiilor prevăzute în art.59 le sunt aplicabile dispozițiile Legii nr.32/1968 privind stabilirea și sancționarea contravențiilor".

22. La art.64, potrivit regulilor de tehnică legislativă, este necesar ca mențiunea "nr.68-1994" care identifică actul normativ în cauză, să fie înscrisă sub forma "nr.68/1994".

Această propunere este valabilă și pentru art.67, art.68(2) și art.70 partea introductivă.

23. Articolul 68 trebuie reformulat, deoarece în cuprinsul său se propune abrogarea unui act normativ de modificare și completare al altui act normativ. Se știe însă că, potrivit normelor de tehnică legislativă, actul modificator se încorporează în actul de bază și de la data intrării sale în vigoare își pierde identitatea juridică proprie.

În aceste condiții, propunerea de abrogare a Ordonanței Guvernului nr.24/1997 rămâne fără efecte juridice, deoarece modificările și completările aduse de aceasta sunt încorporate în cuprinsul Ordonanței Guvernului nr.68/1994 care nu face obiectul intervenției legislative propuse.

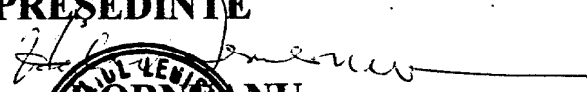
Pentru atingerea obiectivului avut în vedere de inițiator este necesar să se dispună abrogarea explicită a acelor norme din cuprinsul Ordonanței Guvernului nr.68/1994 care au fost introduse sau modificate prin Ordonanța Guvernului nr.24/1997.

24. Din punct de vedere al respectării normelor ortografice, formulăm următoarele observații:

-cuvinte, precum "Articolul", "Statul", "Hotărâre", având valoare morfologică de substantive comune, trebuie scrise cu literă mică (dacă sunt utilizate în interiorul frazei sau propoziției);

-în mai multe rânduri (de exemplu: la art.8 alin.(1), art.9 alin.(4), art.15 alin.(2)), prepoziția "către" este greșit dactilografiată ("câtre");

-la art.43 alin.(4) este necesar să se scrie "alineatele" în loc de "aliniatele", iar la art.46 alin.(3) în loc de "par." se scrie "alineatul".

PREȘEDINTE

Valer DORNEANU

București
Nr. 501/21.05.1999